

Opublikowano: 2022-12-06

Ponad pół tysiąca nowych grantów NCN

Niemal 491 mln zł na realizację badań podstawowych trafi do laureatów trzech konkursów Narodowego Centrum Nauki: OPUS, PRELUDIUM oraz POLONEZ BIS. Wyniki agencja ogłosiła we wtorek 6 grudnia.

W rozstrzygniętych konkursach nadesłano w sumie 4299 wniosków o łącznej wartości ponad 3 mld zł. W wyniku dwuetapowej oceny ekspertów, do finansowania zakwalifikowano ostatecznie 576 projektów wartych w sumie 491 mln zł. Łączny wskaźnik sukcesu wyniósł 13,4%.

W konkursie **OPUS** wyłoniono 266 badaczek i badaczy, którzy otrzymają w sumie ponad 401,5 mln zł. Gros z nich reprezentuje nauki ścisłe i techniczne (103). Ponadto sfinansowanych zostanie 89 projektów z obszaru nauk o życiu oraz 74 z obszaru nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce. Jak podaje NCN, nagrodzeni zajmą się m.in. problematyką ochrony środowiska, zmian klimatycznych, produkcji i nowych rozwiązań dla ochrony planety. Dr Anne-Marie Weber-Elżanowska z Uniwersytetu Warszawskiego przeanalizuje problem zrównoważonej reorientacji działalności gospodarczej i roli ładu korporacyjnego dla polityki klimatycznej Unii Europejskiej. Z kolei dr hab. Mariusz Majdański z Instytutu Geofizyki PAN zaproponuje metodę wykorzystania najnowszych technik sejsmicznych w badaniach poklatkowych, co pozwoli zobrazować efekt zmian klimatycznych w Polsce i ich wpływu na strefy krytyczne. Natomiast dr hab. Łukasz Drewniak z Uniwersytetu Warszawskiego zajmie się zagospodarowaniem popiołów lotnych poddanych biodegradacji.]

W OPUS-ie mogą brać udział osoby na wszystkich etapach kariery naukowej, bez ograniczenia co do stopnia naukowego, wieku lub doświadczenia w prowadzeniu badań. Jedynym warunkiem, który na wstępie musi spełnić kierownik projektu jest posiadanie w dorobku co najmniej jednej opublikowanej lub przyjętej do druku pracy, albo przynajmniej jednego dokonania artystycznego bądź artystyczno-naukowego (w przypadku działalności naukowej w zakresie twórczości i sztuki). Finansowanie otrzymuje się na projekty trwające 12, 24, 36 lub 48 miesięcy, w tym również na takie, które zakładają wykorzystanie przez polskie zespoły wielkich międzynarodowych urządzeń lub współpracę z partnerami z zagranicy.

Listy rankingowe OPUS

W konkursie **PRELUDIUM** złożono 2163 aplikacji. Do finansowania zakwalifikowano 258 z nich: 73 w grupie nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce, 88 w grupie nauk o życiu oraz 97 w grupie nauk ścisłych i technicznych. Na ich realizację przeznaczono ponad 41,2 mln zł.

Tematyka badań obejmuje szeroki zakres: od uczenia się, zarówno ludzkiego, jak i maszynowego, po zmiany zachodzące w mózgu podczas rozwoju organizmów żywych. Warto zaznaczyć, że wśród nagrodzonych jest troje laureatów, którzy są jeszcze w trakcie studiów magisterskich – raportuje Anna Korzekwa-Józefowicz, rzeczniczka NCN.

Wśród wskazanych przez nią przykładów jest projekt Zuzanny Laudańskiej z Instytutu Psychologii PAN, która zbada proces nauki siadania niemowląt, aby zrozumieć czy i jak wpływa ona na produkcję dźwięków mowy i uwagę wzrokową. Marcin Sendera z Uniwersytetu Jagiellońskiego przeanalizuje proces meta-uczenia maszynowego w zakresie efektywnych sposobów lepszej adaptacji poprzez dostrajanie. Natomiast Klaudia Misiólek z Instytutu Farmakologii im. Jerzego Maja PAN sprawdzi na przykładzie populacji myszy, w jaki sposób zmienia się układ opiodowy w okresie dojrzewania, co umożliwi postawienie nowych hipotez dotyczących mechanizmów jego działania.

Konkurs **PRELUDIUM** wspiera rozwój młodych naukowców poprzez umożliwienie im zdobycia doświadczenia w kierowaniu projektem jeszcze przed uzyskaniem stopnia doktora. Mogą otrzymać w tym konkursie grant w wysokości 70, 140 lub 210 tys. zł na badania trwające odpowiednio 12, 24 lub 36 miesięcy. Kierownik nie może mieć stopnia naukowego doktora, co więcej – nie musi być nawet doktorantem. Temat projektu może być zbieżny z tematyką planowanej rozprawy doktorskiej, ale nie jest to warunek konieczny.

Listy rankingowe PRELUDIUM 21

W drugiej edycji konkursu POLONEZ BIS złożono 153 wnioski. Do finansowania zarekomendowano 52 o łącznej wartości niemal 48,2 mln zł. W polskich jednostkach rozpocznie wkrótce pracę 18 przedstawicieli nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce, 13 reprezentantów nauk o życiu oraz 21 naukowców w obszarze nauk ścisłych i technicznych. Laureaci poruszają tematykę związaną m.in. z badaniami kosmosu. Dr Paweł Leon Swaczyna przyjedzie do Centrum Badań Kosmicznych PAN, gdzie będzie analizować dane z misji kosmicznych IBEX i New Horizons, aby sprawdzić, jakie warunki międzygwiazdne występują w pobliżu heliosfery. Z kolei dr Anna Becker w Instytucie Sławistyki PAN podejmie zagadnienie nowej wielojęzycznej rzeczywistości w polskim szkolnictwie wyższym. Natomiast prof. dr hab.

Anna Shalimova sprawdzi na Gdańskim Uniwersytecie Medycznym wpływ stresu spowodowanego wojną na rozwój chorób układu krążenia.

Konkurs POLONEZ BIS to kolejna odsłona atrakcyjnych grantów dla naukowców przyjeżdżających spoza granic Polski. Jest skierowany do osób, które mają stopień naukowy doktora lub co najmniej cztery lata doświadczenia badawczego w pełnym wymiarze czasu pracy i w okresie trzech lat poprzedzających datę otwarcia naboru w konkursie nie przebywały, nie były zatrudnione ani nie studiowały w Polsce dłużej niż 12 miesięcy (łącznie). W konkursie można otrzymać środki na realizację 24-miesięcznych projektów badawczych, obejmujące m.in. wynagrodzenie dla kierownika projektu oraz członków zespołu badawczego, w tym stypendia dla studentów lub doktorantów, oraz wydatki niezbędne do realizacji projektu badawczego. POLONEZ BIS jest współfinansowany przez Komisję Europejską i Narodowe Centrum Nauki w ramach grantu Marie Skłodowska-Curie COFUND.

Lista wszystkich laureatów POLONEZ BIS 2

MK, źródło: NCN